

pořadové číslo projektu:	rok dotačního programu:	typ dokumentu:
30	2020	Závěrečná zpráva
název projektu:	Skla, která nezabíjí	
žadatel:	Česká společnost ornitologická	
kontaktní osoba za MHMP:	Ing. Petra Špatenková	

Projekt podpořený hlavním městem Prahou v letech 2020-2021.

Zpráva o výsledcích projektu:

Hlavním výstupem projektu je **publikace Ptáci a skla – bezpečné soužití**, česká verze švýcarské publikace Bird-friendly Building with Glass and Light od švýcarského partnera Wogelwarte. Je určena architektům, projektantům a dalším odborníkům v oblasti stavebnictví, včetně úředníkům stavebních úřadů apod. Na jaře 2021 byl dokončen její překlad a následně začala její adaptace na české prostředí. Do publikace jsme zařadili nejen fotodokumentaci rizikových prvků na příkladu českých staveb, ale i příklady dobré praxe z území hlavního města Prahy, případně dalších míst republiky. Rozsah publikace je 60 stran, je k dispozici na [webu ČSO](http://webu.cso).

I když na základě nižší alokace finančních prostředků byla z projektu vyjmuta tištěná verze, nakonec se nám podařilo na tisk prostředky sehnat a publikace je k dispozici i v tištěné podobě. Na konci roku 2021 byla zaslána poštou 80 architektům a projektantům na území hlavního města Prahy. V rámci udržitelnosti projektu bude její distribuce pokračovat i v dalších letech na akcích pro cílovou skupinu včetně účastníků dalších plánovaných seminářů České společnosti ornitologické.

Druhým tištěným výstupem projektu je **lentikulární magnetka** na téma kolizí ptáků se skly. Při natáčení magnetky se postupně prolínají 3 obrázky, které upozorňují na nebezpečí, které pro ptáky sklo představuje a ukazují i správný způsob zabezpečení. Magnetka byla distribuována na akcích pro veřejnost a školním kolektivům. Jelikož z důvodu epidemiologické situace akcí probíhalo oproti plánu méně, bude distribuována i v následujícím roce v rámci udržitelnosti projektu.

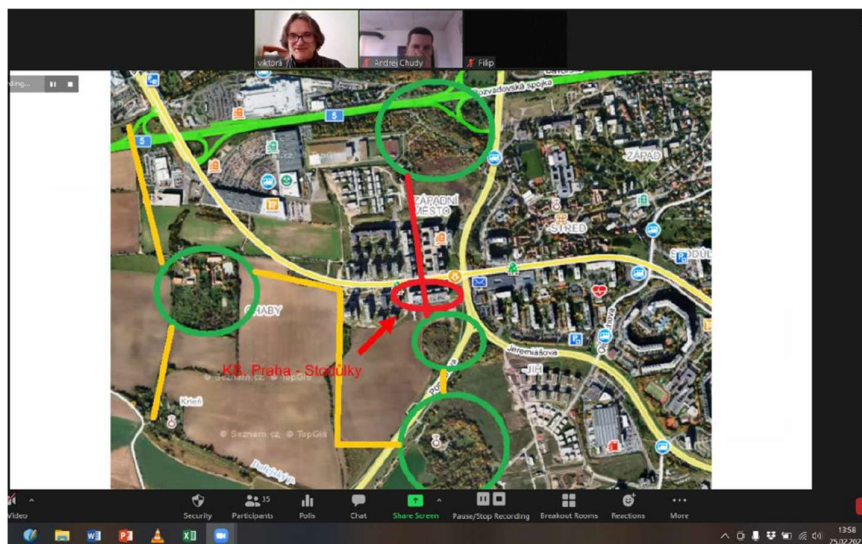

Jednotlivé motivy lentikulární magnetky.

Důležitou součástí projektu bylo **vzdělávání odborné veřejnosti** a propagace problematiky kolizí ptáků se skly s cílem dostat ji ještě do širšího povědomí veřejnosti.

Komunikovali jsme se středními školami (opakovaně byly osloveny SPŠ Josefa Gočára a Střední průmyslová škola stavební v Dušní) a nabídli jsme jim přednášky pro studenty. Bohužel vzhledem ke komplikované epidemiologické situaci školy nezařazovaly do výuky externí akce, snažily se využít prezenční výuky na dohánění učiva. Nezájem o doplňkové aktivity jsme vzhledem k dlouhodobé distanční výuce a přísným hygienickým opatřením na školách předpokládali.

Proto jsme se rozhodli pro přednášku online formou. Dne 25. 2. jsme uspořádali **webinář Jak předcházet kolizím ptáků na stavbách** pro studenty i stávající architekty a projektanty. Pozvánku jsme zaslali i učitelům vybraných oborů stavebního směru. Webináře se zúčastnilo 35 osob.

Následně byla jeho nahrávka na žádost jednoho z účastníků postoupena architektům, kteří zpracovávali návrh rekonstrukce nádraží Radotín. Výsledkem je zabezpečený železniční koridor v Praze-Radotíně (viz foto).

Zabezpečení železničního koridoru v Praze – Radotíně. Foto: G. Dobruská

Na podzim 2021 pak proběhly další **dva semináře Jak předcházet kolizím ptáků na stavbách**, tentokrát prezenční formou v budově stavební fakulty ČVUT, kterých se dohromady zúčastnilo 17 osob. I zde jsme u účastníků zaznamenali o téma velký zájem.

V průběhu celého projektu jsme poskytovali **konzultace k dané problematice**. V září 2020 jsme se na výzvu ze strany veřejnosti setkali s paní Veronikou Helzel (občan) a senátorem Petrem Bratským u budovy KB ve Stodůlkách, která je pro ptáky vysoce riziková. Bohužel tato budova nebyla ani po výzvě ze strany ČIŽP dostatečně zabezpečena. Dodatečnému zabezpečení se vlastník budovy KB Real Estate, s.r.o. brání a odvolává se na hygienické požadavky v souvislosti s dostatkem denního světla. Situace je zmíněna i na stránkách [MČ Prahy 13](#). Dle našeho mínění je možné najít takové řešení, které by pomohlo řešit situaci a nebylo v rozporu s hygienickými podmínkami na pracovištích. Záležitost proto nepovažujeme za ukončenou, byť v rámci projektu se ji dořešit nepodařilo.

Ve spolupráci s **Českou zemědělskou univerzitou** jsme vytipovali nejrizikovější plochy na budově, následně univerzita vyhlásila osvětovou kampaň pro své studenty, ve které vyzývá k zapojení do monitoringu a jejímž cílem je plánované zabezpečení nejrizikovějších míst.

Vytvořili jsme **metodikou hodnocení rizikovosti budov**. Metodika je jednoduchá a srozumitelná, upozorňuje na klíčové faktory, které činí jednotlivé budovy vysoce rizikovými. Zohledňuje umístění budovy a uspořádání zeleně v jejím okolí, členitost půdorysu, míru skleněných výplní a reflexivitu skel.

Pro pedagogy středních a vysokých odborných škol jsme připravili **prezentaci** s komentáři pro vyučující. Na základě této prezentace budou schopni představit téma svým žákům v rámci dvouhodinové přednášky.

Na podzim 2021 proběhla **kampaň Týden skleněného zabijáka**, která oslovila celkem více než 241 tisíc lidí. Nejúspěšnější příspěvek bylo video upozorňující na problematiku prosklených stěn moderních budov a na to, že jedna silueta dravce není řešení. Potvrzuje se, že na sociálních sítích je potřebné zaujmout vizuálně dobře zpracovaným materiálem, který potom lidé rádi sdílejí. Je potěšitelné, že velký úspěch zaznamenal také příspěvek s pozvánkou na semináře pro architekty, stavaře a další odborníky. Bohužel reálná účast na semináři zájmu na sociálních sítích neodpovídala.

Přehled výstupů projektu – realizace versus plán

Název výstupu	Plán	Skutečnost
česká verze publikace Bird-Friendly Building with Glass and Light adaptovaná na české prostředí	V elektronické verzi, tištěná vyřazena z projektu	Ptáci a skla – Bezpečné soužití ; V elektronické verzi na webu, tištěná verze (2000 ks) díky získání prostředků z jiného finančního zdroje
podpůrné materiály pro pedagogy SŠ a VŠ	2 prezentace s doplňkovým informačním materiálem v elektronické podobě	2 prezentace ke stažení na webu
metodika hodnocení rizikovosti budov	v elektronické podobě	na webu ČSO
3 přednášky na středních a vysokých školách	3 přednášky, 50 posluchačů	3 přednášky Jak předcházet kolizím ptáků na stavbách (z toho 1 online), 54 posluchačů
tisková zpráva	1	1

Zhodnocení projektu

Projekt naplnil svůj hlavní cíl, kterým bylo poskytnout odborné veřejnosti zdroje informací a metodické materiály týkající se problematiky kolizí ptáků s transparentními plochami a reflexními pláště budov.

Česká společnost ornitologická

Na bělidle 34, 150 00 Praha-Smíchov | 777 330 355 | cso@birdlife.cz | www.birdlife.cz

Nová publikace *Ptáci a skla – bezpečné soužití* poskytuje nejen architektům a projektantům, ale i dalším odborníkům ve stavebnictví, studentům i zaměstnancům státní správy působících na stavebních úřadech či odborech životního prostředí, bohatý zdroj informací k dané problematice a ukazuje správnou cestu ke zmírnění mortality ptáků na skleněných plochách. Tato publikace představuje nejkomplexnější shrnutí problému v rámci publikací v českém jazyce, které v českém prostředí doposud chybělo.

Bohužel o řešení tohoto problému je mezi odbornou veřejností stále nedostatečný zájem, což se potvrdilo i relativně nízkou účastí na seminářích i přesto, že upoutávka na ně byla uvedena v reklamě v časopise Stavebnictví a upoutávka na sociálních sítích vykazovala značný zájem. Cílový počet 50 účastníků se sice naplnit podařilo, ale to pouze díky semináři v online prostředí. Oba semináře vedené prezenčně měly účast pod 10 osob.

Nezájem o dané téma jsme zaznamenali i u středních škol, kde mohl být ale ovlivněn komplikovanou výukou vlivem epidemiologické situace a snahou dohánět zameškané učivo.

V rámci projektu vzniklé metodické materiály jak pro státní správu a odbornou veřejnost (metodika hodnocení budov), tak pro pedagogy (prezentace) představují základní předpoklad pro předcházení vzniku dalších rizikových staveb. Velkou výzvou v rámci udržitelnosti projektu bude rozšíření povědomí o těchto materiálech a jejich zavedení do praxe.

Propagace daného tématu spolu s realizovanými semináři (tedy vzděláváním odborníků) a konzultacemi vedla i k praktickým krokům – bezpečným zastávkám v městské části Praha – Zličín, zabezpečenému železničnímu koridoru v Praze Radotíně či plánovanému zabezpečení České zemědělské univerzity. Věříme, že takových příkladů bude i díky výstupům tohoto projektu nadále přibývat.

Náklady na řešení projektu:

Celkové náklady na projekt činily 499 195,- Kč, z grantu hlavního města Prahy bylo hrazeno 350 000,- Kč.

Dne: 26. 1. 2022

Vypracovala: Gabriela Dobruská

Projekt Skla, která nezabíjí byl podpořen hlavním městem Prahou.

